

บทที่ ๔

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่อง “การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบลสาเกลือ อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร” ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปการวิเคราะห์ข้อมูลทางสังคมศาสตร์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอต่อไปนี้

๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบูรณาการหลักพุทธธรรมของบุคลากรเทศบาลตำบลสาเกลือ อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร

๔.๓ ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบลสาเกลือ อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร

๔.๔ ผลการทดสอบสมมติฐาน

๔.๕ ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบลสาเกลือ อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร

๔.๖ ผลจากการสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลักเกี่ยวกับการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบลสาเกลือ อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร

๔.๗ สรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง แสดงด้วยความถี่และร้อยละ มีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๑ ดังนี้

ตารางที่ ๔.๑ แสดงค่าความถี่และค่าร้อยละ จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล

(N=๑๑๒)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	๕๗	๕๐.๙
หญิง	๕๕	๔๙.๑
รวม	๑๑๒	๑๐๐.๐
อายุ		
๒๐ – ๓๐ ปี	๑๓	๑๑.๖
๓๑ – ๔๐ ปี	๒๘	๒๕.๐
๔๑ – ๕๐ ปี	๔๑	๓๖.๖
มากกว่า ๕๐ ปี	๓๐	๒๖.๘
รวม	๑๑๒	๑๐๐.๐
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๕๔	๔๘.๒
ปริญญาตรี	๔๓	๓๘.๔
สูงกว่าปริญญาตรี	๑๕	๑๓.๔
รวม	๑๑๒	๑๐๐.๐
ตำแหน่ง		
ข้าราชการประจำเทศบาล	๑๘	๑๖.๑
ข้าราชการการเมือง	๑๕	๑๓.๔
พนักงานประจำ	๑๖	๑๔.๓
พนักงานจ้าง	๑๐	๘.๙
ลูกจ้างเฉพาะงาน	๕๓	๔๗.๓
รวม	๑๑๒	๑๐๐.๐

จากตาราง ๔.๑ พบว่า ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่อง “การบูรณาการหลักพรหมวิหาร ๔ เพื่อการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบลสากเหล็ก อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร” จำแนกได้ดังนี้

เพศ จากการศึกษาพบว่า เพศผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน ๕๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๙ รองลงมาคือเพศหญิง จำนวน ๕๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๑

อายุ จากการศึกษาพบว่า อายุของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง ๔๑ - ๕๐ ปี จำนวน ๔๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๖ รองลงมา คือ อายุมากกว่า ๕๐ ปี จำนวน ๓๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๘ คือ อายุระหว่าง ๓๑- ๔๐ปี จำนวน ๒๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๐ และอายุระหว่าง ๒๑- ๓๐ ปี จำนวน ๑๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๖

ระดับการศึกษา จากการศึกษาพบว่า ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน ๕๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๒ รองลงมามีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน ๔๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๔ และ มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน ๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๔ ตามลำดับ

ตำแหน่ง จากการศึกษาพบว่า ตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นลูกจ้างเฉพาะงาน จำนวน ๕๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๓ รองลงมาเป็นข้าราชการประจำเทศบาลจำนวน ๑๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๙ เป็นพนักงานประจำ จำนวน ๑๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๓ รองลงมา เป็นข้าราชการการเมือง ๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๔ และเป็นพนักงานจ้าง จำนวน ๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๙ ตามลำดับ

๔.๒ การบูรณาการหลักพรหมวิหาร ๔ ของบุคลากรเทศบาลตำบลสากเหล็ก อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร

ผลการวิเคราะห์เพื่อหาระดับการบูรณาการตามหลักพรหมวิหาร ๔ ของบุคลากรเทศบาลตำบลสากเหล็ก อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร โดยภาพรวม และรายด้าน คือ เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขาโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และแปลผล ดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๒ แสดงค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และแปลผลระดับการบูรณาการหลักพรหมวิหาร ๔ ของบุคลากรเทศบาลตำบลสากเหล็ก อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร

หลักพรหมวิหาร ๔	ระดับความคิดเห็น		
	μ	σ	แปลผล
๑ ด้านเมตตา	๔.๐๑	๐.๕๘๕	มาก
๒ ด้านกรุณา	๓.๙๐	๐.๕๗๔	มาก
๓ ด้านมุทิตา	๔.๐๑	๐.๕๙๒	มาก
๔ ด้านอุเบกขา	๔.๑๑	๐.๕๔๘	มาก
ภาพรวม	๔.๐๒	๐.๕๒๕	มาก

จากตารางที่ ๔.๒ พบว่า การบูรณาการหลักพรหมวิหาร ๔ ของบุคลากรเทศบาลตำบลสากเหล็ก อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\mu = ๔.๐๒$, $\sigma = ๐.๕๒๕$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การบูรณาการหลักพรหมวิหาร ๔ ของบุคลากรเทศบาลตำบลสากเหล็ก อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร อยู่ในระดับมากทุกด้าน

ตารางที่ ๔.๓ แสดงค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และแปลผลระดับการบูรณาการหลักพรหมวิหาร ๔ ของบุคลากรเทศบาลตำบลสาเหล็ก อำเภอสาเหล็ก จังหวัดพิจิตร ด้านเมตตา

(N = ๑๑๒)

การบูรณาการหลักพรหมวิหาร ๔ ด้านเมตตา (ความปรารถนาให้ผู้อื่นเป็นสุข)		ระดับความคิดเห็น		
		μ	σ	แปลผล
๑	มีความรักปรารถนาดีต่อเพื่อนร่วมงานทุกคนอยู่เสมอ	๔.๐๔	๐.๗๒๘	มาก
๒	เสียสละความสุขส่วนตัวเพื่อช่วยเหลือเพื่อนร่วมงาน	๓.๙๖	๐.๗๑๕	มาก
๓	ปฏิบัติตนต่อเพื่อนร่วมงานทุกคนด้วยความจริงใจเสมอ	๔.๐๗	๐.๗๐๗	มาก
๔	ให้อภัยต่อเพื่อนร่วมงานอยู่เสมอเมื่อเกิดความผิดพลาดในการทำงานร่วมกัน	๔.๐๔	๐.๖๘๔	มาก
๕	การแบ่งปันความรู้ให้แก่เพื่อนร่วมงานในองค์กรอยู่เสมอ	๓.๙๔	๐.๗๘๖	มาก
ภาพรวม		๔.๐๑	๐.๕๘๕	มาก

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่า การบูรณาการหลักพรหมวิหาร ๔ ของบุคลากรเทศบาลตำบลสาเหล็ก อำเภอสาเหล็กจังหวัดพิจิตร ด้านเมตตา (ความปรารถนาให้ผู้อื่นเป็นสุข) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = ๔.๐๑$, $\sigma = ๐.๕๘๕$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การบูรณาการหลักพรหมวิหาร ๔ ของบุคลากรเทศบาลตำบลสาเหล็ก อำเภอสาเหล็ก จังหวัดพิจิตร ด้านเมตตา (ความปรารถนาให้ผู้อื่นเป็นสุข) อยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตารางที่ ๔.๔ แสดงค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และแปลผลระดับการปฏิบัติงานตามหลักพรหมวิหาร ๔ ของบุคลากรเทศบาลตำบลสากเหล็ก อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร ด้านกรุณา

(N = ๑๑๒)

การบูรณาการหลักพรหมวิหาร ๔ ด้านกรุณา (ความปรารถนาให้ผู้อื่นพ้นทุกข์)		ระดับความคิดเห็น		
		μ	σ	แปลผล
๑	การให้ความช่วยเหลือแก่เพื่อนร่วมงานที่เดือดร้อนเมื่อรู้ว่าเขาต้องการความช่วยเหลือ	๓.๙๓	๐.๗๔๔	มาก
๒	การให้คำแนะนำในการทำงานแก่เพื่อนร่วมงานอยู่เสมอ	๓.๙๐	๐.๗๑๐	มาก
๓	ความยินดีเสียสละประโยชน์ส่วนตัวเพื่อส่วนรวม	๓.๙๑	๐.๗๔๒	มาก
๔	ช่วยส่งเสริมและสนับสนุนให้การทำงานยึดมั่นในหลักศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม	๔.๐๕	๐.๗๐๘	มาก
๕	มีความเต็มใจที่จะทำงานขององค์กรอย่างสุดกำลังความสามารถ	๔.๐๐	๐.๖๘๔	มาก
ภาพรวม		๓.๙๖	๐.๕๗๔	มาก

จากตารางที่ ๔.๔ พบว่า การบูรณาการหลักพรหมวิหาร ๔ ของเทศบาลตำบลสากเหล็ก อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร โดยภาพรวม ด้านกรุณา (ความปรารถนาให้ผู้อื่นพ้นทุกข์) อยู่ในระดับมาก ($\mu = ๓.๙๖$, $\sigma = ๐.๕๗๔$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การบูรณาการหลักพรหมวิหาร ๔ ของเทศบาลตำบลสากเหล็ก อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร ด้านกรุณา (ความปรารถนาให้ผู้อื่นพ้นทุกข์) อยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตารางที่ ๔.๕ แสดงค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และแปลผลระดับการบูรณาการตามหลักพรหมวิหาร ๔ ของเทศบาลตำบลสาเหล็ก อำเภอสาเหล็ก จังหวัดพิจิตร ด้านมฤตดา

(N = ๑๑๒)

การบูรณาการหลักพรหมวิหาร ๔ ด้านมฤตดา (ความพลอยยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี)		ระดับความคิดเห็น		
		μ	σ	แปลผล
๑	มีความยินดีกับเพื่อนร่วมงานที่ประสบความสำเร็จในชีวิต	๔.๐๐	๐.๖๙๗	มาก
๒	มีความยินดีในความสำเร็จของเพื่อนร่วมงานทั้งต่อหน้าและลับหลัง	๓.๙๖	๐.๖๙๗	มาก
๓	มีความยินดีในความสำเร็จขององค์กร	๓.๙๙	๐.๗๒๙	มาก
๔	มีความยินดีในความสำเร็จของผู้บริหารองค์กร	๓.๙๖	๐.๗๓๔	มาก
๕	มีความภาคภูมิใจในหน่วยงานของตน	๔.๑๑	๐.๗๔๐	มาก
ภาพรวม		๔.๐๑	๐.๕๙๒	มาก

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า การบูรณาการหลักพรหมวิหาร ๔ ของบุคลากรเทศบาลตำบลสาเหล็ก อำเภอสาเหล็ก จังหวัดพิจิตร ด้านมฤตดา (ความพลอยยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = ๔.๐๑$, $\sigma = ๐.๕๙๒$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การบูรณาการหลักพรหมวิหาร ๔ ของบุคลากรเทศบาลตำบลสาเหล็ก อำเภอสาเหล็ก จังหวัดพิจิตร ด้านมฤตดา (ความพลอยยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี) อยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตารางที่ ๔.๖ แสดงค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และแปลผลระดับการบูรณาการตามหลักพรหมวิหาร ๔ ของบุคลากรเทศบาลตำบลสากเหล็ก อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร ด้านอุเบกขา

(N = ๑๑๒)

การบูรณาการหลักพรหมวิหาร ๔ ด้านอุเบกขา (ความรู้จักวางเฉยเป็นกลาง)		ระดับความคิดเห็น		
		μ	σ	แปลผล
๑	ปฏิบัติตนอยู่ในกฎระเบียบขององค์กรอย่างเคร่งครัด	๓.๙๓	๐.๗๔	มาก
๒	วางตัวเป็นกลางในการทำงานและร่วมงานได้กับทุกคน	๓.๙๐	๐.๗๑	มาก
๓	ไม่กระตือรือร้นชวนช่วยช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานที่กระทำ	๓.๙๑	๐.๗๔	มาก
๔	ผิด			
	ให้ความยุติธรรมกับเพื่อนร่วมงานโดยไม่เลือกเพศ วัย	๔.๐๕	๐.๗๐	มาก
๕	ฐานะหรือศาสนา			
	ทำงานด้วยความเป็นกัลยาณมิตรอย่างเสมอต้นเสมอปลาย	๔.๐๐	๐.๖๘	มาก
	กับเพื่อนร่วมงาน			
ภาพรวม		๓.๙๖	๐.๗๑	มาก

จากตารางที่ ๔.๖ พบว่า การบูรณาการหลักพรหมวิหาร ๔ ของบุคลากรเทศบาลตำบลสากเหล็ก อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร ด้านอุเบกขา (ความรู้จักวางเฉยเป็นกลาง) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = ๓.๙๖$, $\sigma = ๐.๗๑$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การบูรณาการหลักพรหมวิหาร ๔ ของบุคลากรเทศบาลตำบลสากเหล็ก อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร ด้านอุเบกขา (ความรู้จักวางเฉยเป็นกลาง) อยู่ในระดับมากทุกข้อ

๔.๓ ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบลสาเหล็ก อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร

ผลการวิเคราะห์เพื่อหาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบลสาเหล็ก อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร ด้านต้นทุน ด้านคุณภาพ ด้านปริมาณ ด้านเวลาโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และแปลผล ดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๗ แสดงค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และแปลผลระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบลสาเหล็ก อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร

(N = ๑๑๒)

องค์ประกอบของการปฏิบัติงาน	ระดับความคิดเห็น		
	μ	σ	แปลผล
๑ ด้านต้นทุน	๓.๙๗	๐.๕๖๑	มาก
๒ ด้านคุณภาพ	๓.๙๘	๐.๖๓๗	มาก
๓ ด้านปริมาณ	๓.๙๘	๐.๕๘๐	มาก
๔ ด้านเวลา	๔.๑๖	๐.๕๓๙	มาก
ภาพรวม	๔.๐๒	๐.๕๒๖	มาก

จากตารางที่ ๔.๗ พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบลสาเหล็ก อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\mu = ๔.๐๒$, $\sigma = ๐.๕๒๖$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบลสาเหล็ก อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร อยู่ในระดับมากทุกด้าน

ตารางที่ ๔.๘ แสดงค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และแปรผลระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบลสากเหล็ก อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร ด้านต้นทุน

(N = ๑๑๒)

การปฏิบัติงานด้านต้นทุน		ระดับความคิดเห็น		
		μ	σ	แปลผล
๑	การจัดทำรายรับรายจ่ายเทศบาล จัดทำโดยการคำนึงถึงหลักความคุ้มค่า	๓.๘๗	๐.๘๑๑	มาก
๒	โครงสร้างที่ดีของเทศบาลทำให้บุคลากรปฏิบัติงานด้วยวิธีการที่ไม่สลับซับซ้อน	๔.๐๒	๐.๖๕๗	มาก
๓	ต้นทุนสามารถควบคุมได้ด้วยงานการคลัง	๔.๐๒	๐.๖๔๔	มาก
๔	การวางแผนปฏิบัติงานที่ดีจะทำให้บุคลากรเทศบาลปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงหลักความประหยัด	๓.๙๒	๐.๗๔๙	มาก
๕	การบริหารงานบุคคลที่ดีช่วยลดกำลังพลในการปฏิบัติงาน	๔.๐๑	๐.๗๔๑	มาก
ภาพรวม		๓.๙๖	๐.๕๖๑	มาก

จากตารางที่ ๔.๘ พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบลสากเหล็ก อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร ด้านต้นทุน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\mu = ๓.๙๖$, $\sigma = ๐.๕๖๑$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบลสากเหล็ก อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร ด้านต้นทุน อยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตารางที่ ๔.๙ แสดงค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และแปลผลระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบลสาเหล็ก อำเภอสาเหล็ก จังหวัดพิจิตร ด้านคุณภาพ

(N = ๑๑๒)

การปฏิบัติงานด้านคุณภาพ		ระดับความคิดเห็น		
		μ	σ	แปลผล
๑	การวินิจฉัยสั่งการที่ดีทำให้บุคลากรเทศบาลปฏิบัติงานอย่างถูกต้องและเหมาะสม เป็นประโยชน์ต่อประชาชนในท้องถิ่นของตน	๔.๐๒	๐.๗๓๕	มาก
๒	การรายงานผล การประเมินผลงานทำให้บุคลากรเทศบาลปฏิบัติงานอย่างมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับ	๔.๐๐	๐.๗๕๙	มาก
๓	การประสานงานที่ดีทำให้บุคลากรเทศบาลปฏิบัติงานเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์และตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น	๓.๙๔	๐.๗๖๓	มาก
๔	การวางแผนงานที่ตรงต่อความต้องการทำให้การปฏิบัติงานของบุคลากรได้รับความพึงพอใจจากประชาชน	๓.๙๔	๐.๘๒๐	มาก
๕	จากการจัดสายงานและการวางแผนงานที่ดีส่งผลต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาล ถูกต้องเรียบร้อยและได้รับความพึงพอใจจากประชาชน	๔.๐๒	๐.๗๑๐	มาก
ภาพรวม		๓.๙๘	๐.๖๓๗	มาก

จากตารางที่ ๔.๙ พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบลสาเหล็ก อำเภอสาเหล็ก จังหวัดพิจิตร ด้านคุณภาพ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\mu = ๓.๙๘$, $\sigma = ๐.๖๓๗$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบลสาเหล็ก อำเภอสาเหล็ก จังหวัดพิจิตร ด้านคุณภาพ อยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตารางที่ ๔.๑๐ แสดงค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และแปลผลระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบลสาเหล็ก อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร ด้านปริมาณ

(N = ๑๑๒)

การปฏิบัติงานด้านปริมาณ		ระดับความคิดเห็น		
		μ	σ	แปลผล
๑	การวางแผนปฏิบัติงานที่ดี จะทำให้บุคลากรเทศบาลสามารถปฏิบัติงานได้ครบถ้วนตามที่ได้รับมอบหมาย	๔.๐๖	๐.๖๗๕	มาก
๒	การประสานงานที่ดีช่วยให้บุคลากรเทศบาลสามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องและครบถ้วนแม้ปริมาณงานจะเพิ่มขึ้น	๓.๘๗	๐.๗๗๗	มาก
๓	โครงสร้างที่ดีของเทศบาลส่งผลต่อการปฏิบัติงานที่ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ทั้งภารกิจประจำและงานที่ได้รับมอบหมาย	๔.๐๔	๐.๖๘๔	มาก
๔	การประเมินผลงานส่งผลต่อการปฏิบัติงานเพื่อได้ปริมาณตามที่กำหนด	๓.๙๖	๐.๖๗๖	มาก
๕	การจัดสรรบุคคล การวินิจฉัยสั่งการที่ดีทำให้บุคลากรเทศบาลสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างถูกต้องและครบถ้วนกับงานที่เพิ่มปริมาณขึ้น	๔.๐๐	๐.๖๕๕	มาก
ภาพรวม		๓.๙๘	๐.๕๘๐	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๐ พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบลสาเหล็ก อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร ด้านปริมาณ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\mu = ๓.๙๘$, $\sigma = ๐.๕๘๐$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบลสาเหล็ก อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร ด้านปริมาณ อยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตารางที่ ๔.๑๑ แสดงค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และผลระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบลสาทเหล็ก อำเภอสาทเหล็ก จังหวัดพิจิตร ด้านเวลา

(N = ๑๑๒)

การปฏิบัติงานด้านเวลา		ระดับความคิดเห็น		
		μ	σ	แปลผล
๑	ความมีอิสระในการบริหารเกี่ยวข้องกับความเร็วในการปฏิบัติงาน	๔.๐๓	๐.๗๕๓	มาก
๒	ระบบที่ดีช่วยประหยัดเวลาในการปฏิบัติงาน	๔.๐๔	๐.๖๖๓	มาก
๓	การวางแผนที่ดีช่วยลดขั้นตอนในการทำงาน	๔.๑๙	๐.๖๖๕	มาก
๔	การพัฒนาตนเองอยู่เสมอทำให้การปฏิบัติงานรวดเร็วขึ้น	๔.๒๕	๐.๖๖๔	มาก
๕	เทคโนโลยีใหม่ๆ ช่วยในการปฏิบัติงานที่รวดเร็วขึ้น	๔.๒๘	๐.๖๔๗	มาก
ภาพรวม		๔.๑๖	๐.๕๓๙	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๑ พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบลสาทเหล็ก อำเภอสาทเหล็ก จังหวัดพิจิตร ด้านเวลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = ๔.๑๖$, $\sigma = ๐.๕๓๙$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบลสาทเหล็ก อำเภอสาทเหล็ก จังหวัดพิจิตร ด้านเวลา อยู่ในระดับมากทุกข้อ

๔.๔ ผลการทดสอบสมมติฐาน

ผลการหาความสัมพันธ์ระหว่างการบูรณาการหลักพรหมวิหาร ๔ กับการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบลสาเหล็ก อำเภอสาเหล็ก จังหวัดพิจิตร ผู้วิจัยได้ใช้สถิติวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) มีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ ๔.๑๒ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการบูรณาการหลักพรหมวิหาร ๔ กับการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบลสาเหล็ก อำเภอสาเหล็ก จังหวัดพิจิตร

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	ตัวแปร				
	ต้นทุน	คุณภาพ	ปริมาณ	เวลา	รวม
เมตตา	๐.๖๙๗**	๐.๗๔๑**	๐.๗๑๖**	๐.๖๓๕**	๐.๗๗๐**
กรุณา	๐.๗๑๒**	๐.๗๙๕**	๐.๗๖๘**	๐.๗๐๑**	๐.๘๒๑**
มุทิตา	๐.๖๖๑**	๐.๖๘๑**	๐.๖๒๔**	๐.๕๗๔**	๐.๗๐๑**
อุเบกขา	๐.๗๔๗**	๐.๘๐๔**	๐.๗๑๙**	๐.๖๕๔**	๐.๘๐๘**
รวม	๐.๗๖๙**	๐.๘๒๔**	๐.๗๗๒**	๐.๗๐๐**	๐.๘๔๖**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๑๒ พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบูรณาการหลักพรหมวิหาร ๔ กับการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบลสาเหล็ก อำเภอสาเหล็ก จังหวัดพิจิตร มีดังนี้

- การบูรณาการหลักพรหมวิหาร ๔ ด้านมฤตดา กับการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบลสากเหล็ก อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร ด้านปริมาณ มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูง ($r = 0.624$)

- การบูรณาการหลักพรหมวิหาร ๔ ด้านมฤตดา กับการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบลสากเหล็ก อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร ด้านเวลา มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูง ($r = 0.574$)

๔) ความสัมพันธ์ระหว่างการบูรณาการหลักพรหมวิหาร ๔ ด้านอุเบกขา กับการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบลสากเหล็ก อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร ในด้านต่างๆ

- การบูรณาการหลักพรหมวิหาร ๔ ด้านอุเบกขา กับการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบลสากเหล็ก อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร ด้านต้นทุน มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมาก ($r = 0.769$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

- การบูรณาการหลักพรหมวิหาร ๔ ด้านอุเบกขา กับการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบลสากเหล็ก อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร ด้านคุณภาพ มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมาก ($r = 0.804$)

- การบูรณาการหลักพรหมวิหาร ๔ ด้านอุเบกขา กับการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบลสากเหล็ก อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร ด้านปริมาณ มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูง ($r = 0.719$)

- การบูรณาการหลักพรหมวิหาร ๔ ด้านอุเบกขา กับการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบลสากเหล็ก อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร ด้านเวลา มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูง ($r = 0.654$)

สรุป ความสัมพันธ์ระหว่างการบูรณาการหลักพรหมวิหาร ๔ กับการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบลสากเหล็ก อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร พบว่า มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมาก ($R = 0.846$)

๔.๕ ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการบูรณาการหลักพรหมวิหาร ๔ กับการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบลสากเหล็ก อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร

ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการบูรณาการหลักพรหมวิหาร ๔ กับการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบลสากเหล็ก อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากคำถามปลายเปิด (Open – Ended) ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลโดยเขียนเป็นความเรียงประกอบตารางดังนี้

๔.๕.๑ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างการบูรณาการหลักพรหมวิหาร ๔ กับการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบลสากเหล็ก อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร

ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการบูรณาการหลักพรหมวิหาร ๔ กับการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบลสากเหล็ก อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร รายละเอียดดังตาราง ๔.๑๓ – ๔.๒๐ ดังนี้

ตารางที่ ๔.๑๓ ปัญหา อุปสรรค เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการบูรณาการหลักพรหมวิหาร ๔ กับการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบลสาเหล็ก อำเภอสาเหล็ก จังหวัดพิจิตร
ด้านเมตตา (ความปรารถนาให้ผู้อื่นเป็นสุข)

ลำดับ	ปัญหา อุปสรรค	จำนวน
๑	ขาดความเอื้ออาทรความหวังดีต่อกันในการทำงาน	๘
๒	ขาดความเอื้อเฟื้อช่วยเหลือในการแนะนำในระหว่างการทำงานปฏิบัติต่อกัน	๒
๓	ยังมีความอิจฉาริษยาในการทำงาน และมีการตำหนิเมื่อเกิดความผิดพลาดในการทำงานร่วมกัน	๗
๔	ไม่ค่อยแบ่งปันความรู้ความเข้าใจเรื่องงาน แก่เพื่อนร่วมงานเท่าที่ควร	๓

ตารางที่ ๔.๑๔ ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการบูรณาการหลักพรหมวิหาร ๔ กับการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบลสาเหล็ก อำเภอสาเหล็ก จังหวัดพิจิตร
ด้านเมตตา (ความปรารถนาให้ผู้อื่นเป็นสุข)

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	จำนวน
๑	ควรฝึกหัดสร้างสัมพันธ์อันดีต่อกันกับเพื่อนร่วมงานทุกคนอยู่เสมอ และมีกิจกรรมร่วมกันบ่อยๆ	๗
๒	เพิ่มความเสียสละประโยชน์ส่วนตัวเพื่อประโยชน์ส่วนรวมในการทำงาน	๔
๓	ต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ขององค์กรเป็นหลักคิดอยู่เสมอว่าผลงานเป็นขององค์กรไม่ใช่งานส่วนตัว	๖
๔	ควรสร้างวัฒนธรรมองค์กรในเรื่องของการสอนงานต่อกันเพื่อความเข้าใจการทำงานในองค์กร	๔

ตารางที่ ๔.๑๕ ปัญหา อุปสรรค เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการบูรณาการหลักพรหมวิหาร ๔ กับการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบลสาเหล็ก อำเภอสาเหล็ก จังหวัด พิจิตร **ด้านกรรณา** (ความปรารถนาให้ผู้อื่นพ้นทุกข์)

ลำดับ	ปัญหา อุปสรรค	จำนวน
๑	ขาดความเข้าใจในการปฏิบัติงานร่วมกัน ต่างคนต่างทำไม่ช่วยเหลือกันเท่าที่ควร	๔
๒	ขาดความกระตือรือร้นที่จะทำงานให้องค์กรอย่างสุดกำลังความสามารถ	๓
๓	ขาดความเสียสละประโยชน์ส่วนตัวเพื่อประโยชน์ส่วนรวม	๖
๔	ขาดการแบ่งปันความรู้ความเข้าใจเรื่องการทำงานแก่เพื่อนร่วมงาน	๒

ตารางที่ ๔.๑๖ ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการบูรณาการหลักพรหมวิหาร ๔ กับการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบลสาเหล็ก อำเภอสาเหล็ก จังหวัดพิจิตร **ด้านกรรณา** (ความปรารถนาให้ผู้อื่นพ้นทุกข์)

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	จำนวน
๑	ควรฝึกหัดสร้างสัมพันธ์อันดีต่อกันกับเพื่อนร่วมงานทุกคน และมีกิจกรรมร่วมกันบ่อยๆ	๙
๒	ควรกระตือรือร้นที่จะทำงานให้องค์กรอย่างสุดกำลังความสามารถ	๕
๓	เพิ่มความเสียสละประโยชน์ส่วนตัวเพื่อประโยชน์ส่วนรวมต้องคิดอยู่เสมอว่าองค์กรคืออยู่ข้างฉัน	๕
๔	ควรสร้างวัฒนธรรมองค์กรในเรื่องของการถ่ายโอนงานแก่กันอย่างเป็นระบบ	๓

ตารางที่ ๔.๑๗ ปัญหา อุปสรรค เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการบูรณาการหลักพรหมวิหาร ๔ กับการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบลสาเกลือ อำเภอสากเหล็ก จังหวัด พิจิตร **ด้านมุทิตา** (ความพลอยยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี)

ลำดับ	ปัญหา อุปสรรค	จำนวน
๑	ขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ยังมีความเห็นแก่ตัว	๔
๒	ขาดความเอาใจใส่การแสดงออกซึ่งความหวังดีต่อกัน	๓
๓	ขาดความเสียสละประโยชน์ส่วนตัวเพื่อประโยชน์ส่วนรวม	๔
๔	ขาดการแสดงออกซึ่งความหวังดีต่อองค์กร	๖

ตารางที่ ๔.๑๘ ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการบูรณาการหลักพรหมวิหาร ๔ กับการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบลสาเกลือ อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร **ด้านมุทิตา** (ความพลอยยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี)

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	จำนวน
๑	เมื่อบุคคลหรือองค์กร ได้รับรางวัลหรือได้รับคำชื่นชมต่างก็ร่วมยินดี	๙
๒	ควรฝึกปฏิบัติตนเองให้เห็นแก่องค์กรและร่วมแสดงความยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี	๕
๓	ควรสร้างวัฒนธรรมองค์กรในเรื่องความเสียสละประโยชน์ส่วนตัวเพื่อประโยชน์ส่วนรวม	๕
๔	ควรแสดงออกถึงความหวังดีกับองค์กรต้องคิอยู่เสมอว่าองค์กรคือบ้านของตน	๓

ตารางที่ ๔.๑๙ ปัญหา อุปสรรค เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการบูรณาการหลักพรหมวิหาร ๔ กับการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบลสาเหล็ก อำเภอสาเหล็ก จังหวัด พิจิตร ด้านอุเบกขา (ความวางเฉยเป็นกลาง)

ลำดับ	ปัญหา อุปสรรค	จำนวน
๑	ยังมีการซ้ำเติมหรือต่อกัน เรื่องความผิดพลาดที่เกิดขึ้นระหว่างการทำงาน	๖
๒	ขาดความเห็นอกเห็นใจกันเวลาเกิดความผิดพลาดและละเลยการให้ความช่วยเหลือ	๒
๓	ขาดความเสียสละประโยชน์ส่วนตัวเพื่อประโยชน์ส่วนรวมไม่เสียสละเข้าไปช่วยเหลือ	๕
๔	ขาดความเป็นกลางเลือกปฏิบัติเฉพาะบุคคล	๔

ตารางที่ ๔.๒๐ ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการบูรณาการหลักพรหมวิหาร ๔ กับการ ปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบลสาเหล็ก อำเภอสาเหล็ก จังหวัดพิจิตร ด้านอุเบกขา (ความวางเฉยเป็นกลาง)

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	จำนวน
๑	ควรฝึกหัดสร้างสัมพันธ์อันดีต่อกันกับเพื่อนร่วมงานทุกคนอยู่เสมอ และมีกิจกรรมร่วมกันบ่อยๆ และไม่ซ้ำเติมเมื่อผิดพลาด	๑
๒	สร้างความเห็นอกเห็นใจกันเวลาเกิดความผิดพลาดในการปฏิบัติงาน ไม่ละเลยการให้ความช่วยเหลือ	๗
๓	ความเสียสละเพื่อส่วนรวมให้มาก ต้องคิดอยู่เสมอว่าผลงานเป็นขององค์ไม่ใช่งานส่วนตัวและไม่ควรนิ่งเฉย	๓
๔	ควรสร้างวัฒนธรรมองค์กรในเรื่องของการมีความยุติธรรมไม่เลือกปฏิบัติเฉพาะบุคคล	๓

๔.๖ สรุปผลจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างหลักพรหมวิหาร ๔ กับการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบลสาเหล็ก อำเภอสาเหล็ก จังหวัดพิจิตร

แบบสัมภาษณ์นี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างหลักพรหมวิหาร ๔ กับการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบลสาเหล็ก อำเภอสาเหล็ก จังหวัดพิจิตร ทั้ง ๔ ด้านคือ ๑. ด้านเมตตา ๒. ด้านกรุณา ๓. ด้านมุทิตา ๔. ด้านอุเบกขา ซึ่งสรุปบทสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน ๙ ท่าน ดังต่อไปนี้

๑) ด้านเมตตา

บุคลากรของเทศบาลต้องปฏิบัติงานด้วยความรักในงาน รักในหน้าที่ มีความปรารถนาดีต่อองค์กรต่อประชาชนในพื้นที่ปฏิบัติงานของตน^๑ มีความคิดที่ดี พุทธิ ทำดี มีความเป็นกันเองต่อผู้ที่มาติดต่อในขณะที่ตนเองกำลังปฏิบัติงานอยู่ ไม่มีความโกรธหรือแสดงกิริยาที่ไม่เหมาะสมพร้อมให้คำแนะนำที่ถูกต้องเป็นประโยชน์^๒ บุคลากรของเทศบาลต้องรู้จักช่วยเหลือแบ่งเบาในภารกิจต่างๆ ของเพื่อนร่วมงานตามสมควรที่สามารถช่วยเหลือกันได้เพื่อให้งานสำเร็จตามที่กำหนดไว้^๓ ไม่ทำตัวนิ่งเฉยคิดว่าไม่ใช่เรื่องที่ตนเองรับผิดชอบ^๔ การแสดงถึงความมีน้ำใจการช่วยเหลือเกื้อกูลผู้ที่ด้อยโอกาส การสงเคราะห์เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือจากภัยพิบัติต่างๆ^๕ บุคลากรเทศบาลต้องปฏิบัติงานด้วยความซื่อตรงต่อหน้าที่ ต้องเสียสละประโยชน์ส่วนตัวทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติและประชาชน^๖ ต้องคิดอยู่เสมอว่าเป็นผู้ปฏิบัติงานให้กับองค์กรของรัฐก็เหมือน

^๑ สัมภาษณ์ พระครูพนิตปัญญาคุณ, เจ้าอาวาสวัดไทรย้อย ตำบลสาเหล็ก อำเภอสาเหล็ก จังหวัดพิจิตร ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^๒ สัมภาษณ์ บุญรวม ถาวรกุล, ข้าราชการบำนาญ ตำบลสาเหล็ก อำเภอสาเหล็ก จังหวัดพิจิตร, ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^๓ สัมภาษณ์ สมควร ภูประเสริฐ, นายกเทศมนตรีตำบลสาเหล็ก อำเภอสาเหล็ก จังหวัดพิจิตร, ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^๔ สัมภาษณ์ พิทักษ์ ยัมฤทธิ์, ปลัดเทศบาลตำบลสาเหล็ก อำเภอสาเหล็ก จังหวัดพิจิตร, ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^๕ สัมภาษณ์ พระอธิการสมชาย เทชสีโล, เจ้าอาวาสวัดสาเหล็ก อำเภอสาเหล็ก จังหวัดพิจิตร, ๑๒ มกราคม ๒๕๕๙.

^๖ สัมภาษณ์ พิน มั่นใจ, พนักงานจ้างเทศบาลตำบลสาเหล็ก อำเภอสาเหล็ก จังหวัดพิจิตร, ๑๐ มกราคม ๒๕๕๙.

ปฏิบัติงานให้กับประเทศชาติ^๗ ต้องทำงานด้วยความทุ่มเททั้งร่างกายแรงใจ^๘ โดยอาศัยพื้นฐานของความรัก ความปรารถนาให้ผู้อื่นเป็นสุขตามหลักเมตตาธรรม^๙

จากผลสัมภาษณ์สรุปได้ว่า เมตตาเป็นคุณธรรมเบื้องต้นที่สำคัญสำหรับนำไปปฏิบัติต่อกันของบุคลากรในองค์กร ทุกองค์กร โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับผู้บังคับขาดต้องมีเมตตาต่อผู้ใต้บังคับบัญชาในการทำงานร่วมกัน หากขาดเมตตาธรรมแล้วการทำงานจะขาดความร่วมมือความเข้าใจเห็นใจซึ่งกันและกัน แล้วจะส่งผลเสียต่อองค์กรและส่วนรวมเป็นอย่างยิ่ง

๒) ด้านกรุณา

บุคลากรของเทศบาลต้องปฏิบัติงานด้วยความพร้อมทั้งด้านร่างกายและใจ ปฏิบัติกันอย่างเต็มกำลังความสามารถหวังให้ท้องถิ่นที่ตนเองปฏิบัติงานอยู่มีความเจริญรุ่งเรือง^{๑๐} ให้คิดอยู่เสมอว่าผู้มาติดต่อประสานงานกับเทศบาลเขาต้องการความสะดวก ความเป็นกันเองจึงมาติดต่อขอความช่วยเหลือ^{๑๑} ควรพิจารณาหาทางแนะนำให้เขาเข้าใจ ให้เขาคลายทุกข์ได้พอสมควร มีความเอื้ออาทรเห็นใจซึ่งกันและกัน ทั้งเวลาทำงานและนอกเวลางานกับทุกคน^{๑๒} เมื่อเห็นว่าเพื่อนร่วมงานหรือใครก็ตามมีความเดือดร้อนแล้วสามารถช่วยเหลือได้ก็เข้าไปช่วย ไม่ให้เขาต้องทนทุกข์อยู่ตามลำพังหรือบรรเทาเบาละ^{๑๓} ให้การดูแล ช่วยเหลือบรรเทาทุกข์บำรุงสุขของประชาชนในพื้นที่^{๑๔} บุคลากรของเทศบาลต้องปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจเต็มที่กับการทำงานให้ส่วนรวม^{๑๕} และมีความสุขกับการทำงานกับเพื่อนร่วมงานช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน^{๑๖} มีความปรารถนาปลดปล่อยความทุกข์ยากลำบาก

^๗ สัมภาษณ์ สมจิต พูลเหล็ก, ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลสาเหล็ก อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร, ๑๑ มกราคม ๒๕๕๙.

^๘ สัมภาษณ์ ธนัชชา มงคลสุข, ประธานชุมชน ๕ ตำบลสาเหล็ก อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร, ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^๙ สัมภาษณ์ สุพรีดา ณะภักดี, ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลสาเหล็ก อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร, ๕ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๑๐} สัมภาษณ์ พระครูพินิตปัญญาคูณ, เจ้าอาวาสวัดไทรย้อย ตำบลสาเหล็ก อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๑๑} สัมภาษณ์ บุญรวม ถาวรกุล, ข้าราชการบำนาญ ตำบลสาเหล็ก อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร, ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๑๒} สัมภาษณ์ สมควร ภูประเสริฐ, นายกเทศมนตรีตำบลสาเหล็ก อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร, ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๑๓} สัมภาษณ์ พัทธชัย ยิ้มฤทธิ์, ปลัดเทศบาลตำบลสาเหล็ก อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร, ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๑๔} สัมภาษณ์ พระอธิการสมชาย เตชสีโล, เจ้าอาวาสวัดสาเหล็ก อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร, ๑๒ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๑๕} สัมภาษณ์ พิณ มั่นใจ, พนักงานจ้างเทศบาลตำบลสาเหล็ก อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร, ๑๐ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๑๖} สัมภาษณ์ สมจิต พูลเหล็ก, ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลสาเหล็ก อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร, ๑๑ มกราคม ๒๕๕๙.

ของผู้อื่นเหมือนเป็นความทุกข์ของตนเอง^{๑๗} พิจารณานำหลักกรุณาไปใช้ในการปฏิบัติตนปฏิบัติงาน ด้วยความเต็มใจและตั้งใจไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว^{๑๘}

จากผลสัมภาษณ์สรุปได้ว่า หลักพรหมวิหาร ๔ ด้านกรุณาถือว่าเป็นคุณธรรมสำคัญที่สืบเนื่องมาจากคุณธรรมด้านเมตตา โดยการยื่นมือเข้าไปช่วยเหลือ ซึ่งการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการทำงานถือว่าเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการปฏิบัติงานของทุกองค์กร ไม่ใช่ของคนใดคนหนึ่งอันส่งผลดีและประโยชน์อย่างยิ่งต่อองค์กร

๓) ด้านมูทิตา

การเข้าไปมีส่วนร่วมยินดี ในความสำเร็จของผู้อื่น โดยเฉพาะเพื่อนร่วมงานในองค์กร บุคลากรในชุมชน ในพื้นที่ปฏิบัติงาน^{๑๙} การแสดงความยินดีแก่ทุกคนที่ประสบความสำเร็จในชีวิตด้วยความจริงใจ ไม่เสแสร้งหรือทำไปตามหน้าที่แบบขัดไม่ได้^{๒๐} ต้องแสดงออกซึ่งความมีน้ำใจ ความยินดีในความสำเร็จหรือความดีของผู้อื่นจริงๆ โดยไม่มีความอิจฉา ริษยาต่อกัน^{๒๑} เมื่อเห็นเพื่อนร่วมงานได้รับการแต่งตั้งให้มียศตำแหน่งที่สูงขึ้นก็ควรแสดงความยินดีกับเขา^{๒๒} ด้วยการแสดงออกซึ่งความยินดีอย่างเปิดเผยจริงใจ^{๒๓} รวมถึงมีความยินดีความภาคภูมิใจในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของตน^{๒๔} ได้ทำหน้าที่เพื่อเป็นประโยชน์กับผู้อื่น^{๒๕} มีความยินดีในความเจริญรุ่งเรืองของชุมชนและขององค์กร^{๒๖} ความรู้สึกพลอยยินดีเหมือนสิ่งดีๆ เหล่านั้นเกิดขึ้นกับตนเองเป็นอารมณ์ของมูทิตาธรรม^{๒๗}

^{๑๗} สัมภาษณ์ ธนัชชา มงคลสุข, ประธานชุมชน ๕ ตำบลสากเหล็ก อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร, ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๑๘} สัมภาษณ์ สุพรีดา ณะภักดี, ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลสากเหล็ก อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร, ๕ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๑๙} สัมภาษณ์ พระครูพิณิตปัญญาคูณ, เจ้าอาวาสวัดไทรย้อย ตำบลสากเหล็ก อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๒๐} สัมภาษณ์ บุญรวม ถาวรกุล, ข้าราชการบำนาญ ตำบลสากเหล็ก อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร, ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๒๑} สัมภาษณ์ สมควร ภูประเสริฐ, นายกเทศมนตรีตำบลสากเหล็ก อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร, ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๒๒} สัมภาษณ์ พัทธชัย ยิ้มฤทธิ์, ปลัดเทศบาลตำบลสากเหล็ก อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร, ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๒๓} สัมภาษณ์ พระอธิการสมชาย เตชสีโล, เจ้าอาวาสวัดสากเหล็ก อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร, ๑๒ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๒๔} สัมภาษณ์ พิณ มั่นใจ, พนักงานจ้างเทศบาลตำบลสากเหล็ก อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร, ๑๐ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๒๕} สัมภาษณ์ สมจิต พูลเหล็ก, ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลสากเหล็ก อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร, ๑๑ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๒๖} สัมภาษณ์ ธนัชชา มงคลสุข, ประธานชุมชน ๕ ตำบลสากเหล็ก อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร, ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๒๗} สัมภาษณ์ สุพรีดา ณะภักดี, ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลสากเหล็ก อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร, ๕ มกราคม ๒๕๕๙.

จากผลสัมภาษณ์สรุปได้ว่า หลักพรหมวิหาร ๔ ด้านมูทิตานั้น เป็นคุณธรรมที่ทำให้บุคคลมีความยินดีในความดีของผู้อื่นอย่างจริงใจ โดยปราศจากความอิจฉาริษยา มองเห็นความสำเร็จของผู้อื่นเป็นเหมือนความสำเร็จของตนเอง ทำให้เกิดความสมัคสมานสามัคคีซึ่งถือว่าเป็นสิ่งสำคัญมากต่อการปฏิบัติงานและการดำเนินชีวิตตามปกติ

๔) ด้านอุเบกขา

บุคลากรเทศบาลต้องปฏิบัติงานด้วยความเป็นธรรม ไม่เลือกเพศ วัย อายุ ฐานะหรือศาสนา^{๒๘} มีความวางเฉย เป็นกลาง ไม่เลือกปฏิบัติเฉพาะบุคคล^{๒๙} มีความยุติธรรม ปฏิบัติงานด้วยความเที่ยงธรรมกับทุกคนไม่เห็นแก่ความสนิทสนมส่วนตัว^{๓๐} หรือมีผลประโยชน์แอบแฝง มีความสามัคคีในองค์กรความเป็นหนึ่งเดียวไม่แตกแยกเมื่อมีความเห็นต่างก็ควรที่จะสร้างความเข้าใจเพื่อให้เกิดการปองดอง^{๓๑} มีความมีความซื่อสัตย์เป็นกลางในการทำงานเพื่อประชาชนเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ^{๓๒} ความเสมอภาคในการปฏิบัติหน้าที่^{๓๓} ความซื่อตรงต่อหน้าที่ของตน การปฏิบัติตามกฎระเบียบขององค์กรอย่างเคร่งครัด^{๓๔} ปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายตามกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด^{๓๕} ปฏิบัติงานโดยใช้หลักอุเบกขาธรรม^{๓๖}

จากผลสัมภาษณ์สรุปได้ว่า หลักพรหมวิหาร ๔ ด้านอุเบกขาเป็นหลักธรรมที่ช่วยเพิ่มความสันติสุขให้การปฏิบัติงานและการอยู่ร่วมกันในองค์กรในสังคมเป็นหลักแห่งความโอบอ้อมอารีช่วยเพิ่มความสามัคคีในหมู่คณะเป็นหลักธรรมในการบริหารและการปฏิบัติงาน เมื่อผู้บริหารมีความเป็นธรรมไม่เอนเอียงในการบริหารสั่งการย่อมส่งผลดีถึงผู้ปฏิบัติงานคือบุคลากรของเทศบาลในทุกระดับ

^{๒๘} สัมภาษณ์ พระครูพิณิตปัญญาคุณ, เจ้าอาวาสวัดไทรย้อย ตำบลสาเหล็ก อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๒๙} สัมภาษณ์ บุญรวม ถาวรกุล, ข้าราชการบำนาญ ตำบลสาเหล็ก อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร, ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๓๐} สัมภาษณ์ สมควร ภูประเสริฐ, นายกเทศมนตรีตำบลสาเหล็ก อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร, ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๓๑} สัมภาษณ์ พัทธชัย ยิ้มฤทธิ์, ปลัดเทศบาลตำบลสาเหล็ก อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร, ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๓๒} สัมภาษณ์ พระอธิการสมชาย เตชสีโล, เจ้าอาวาสวัดสาเหล็ก อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร, ๑๒ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๓๓} สัมภาษณ์ พิณ มั่นใจ, พนักงานจ้างเทศบาลตำบลสาเหล็ก อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร, ๑๐ มกราคม ๒๕๕๙.

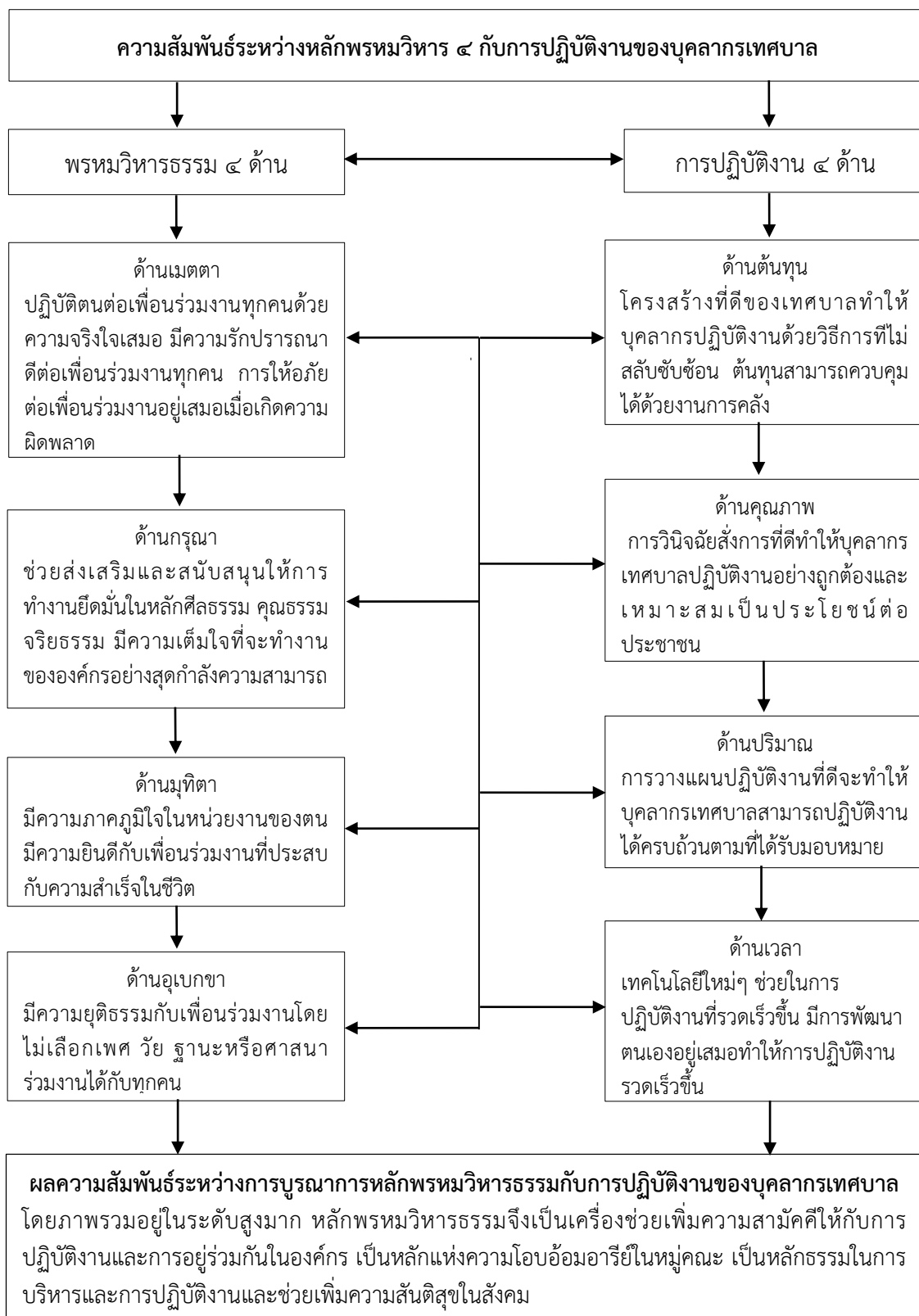
^{๓๔} สัมภาษณ์ สมจิต พูลเหล็ก, ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลสาเหล็ก อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร, ๑๑ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๓๕} สัมภาษณ์ ธนัชชา มงคลสุข, ประธานชุมชน ๕ ตำบลสาเหล็ก อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร, ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๓๖} สัมภาษณ์ สุพรีดา ณะภักดี, ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลสาเหล็ก อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร, ๕ มกราคม ๒๕๕๙.

๔.๗ สรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบลสากเหล็ก อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร” ผู้วิจัยได้รับองค์ความรู้จากการวิจัยในครั้งนี้ คือ ผลความสัมพันธ์ระหว่างหลักพรหมวิหารธรรม ทั้ง ๔ ด้าน คือ ๑) ด้านเมตตา ๒) ด้านกรุณา ๓) ด้านมุทิตา ๔) ด้านอุเบกขา กับ การปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาล ทั้ง ๔ ด้าน คือ ๑) ด้านต้นทุน ๒) ด้านคุณภาพ ๓) ด้านปริมาณ ๔) ด้านเวลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูงมาก ($R = 0.846$) สรุปองค์ความรู้จากการวิจัยเป็นแผนภาพได้ดังนี้



แผนภาพที่ ๔.๑ สรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

จากแผนภาพที่ ๔.๑ สรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหลักพรหมวิหาร ๔ กับการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาล สรุปได้ดังนี้

๑) ด้านเมตตา มีการแปลผลออกมาอยู่ในระดับมาก ซึ่งหมายถึงบุคลากรของเทศบาลส่วนใหญ่ปฏิบัติงานด้วยความรักในงาน มีความปรารถนาดีต่อองค์กรต่อพื้นที่ปฏิบัติงานของตน มีความรักความปรารถนาดี พุดดี ทำดี แก่ผู้ที่มาติดต่อ ให้คำแนะนำที่ถูกต้องเป็นประโยชน์ ฝึกให้บุคลากรของเทศบาลรู้จักช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานในการกิจต่างๆที่สามารถช่วยเหลือกันได้ ให้สำเร็จตามที่กำหนดไว้ ความรักความปรารถนาหากใครมีงานมากแล้วเรามีเวลาว่างที่พอจะช่วยได้ก็จะเข้าไปช่วยเหลือให้งานเสร็จเรียบร้อยด้วยความรวดเร็วถูกต้อง มีการสงเคราะห์เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้ที่มีเตือร่อนในกรณีต่างๆ อยู่ในระดับมาก ซึ่งสัมพันธ์กับด้านปริมาณการวางแผนปฏิบัติงานที่ดีจะทำให้บุคลากรเทศบาลสามารถปฏิบัติงานได้ครบถ้วนตามที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

๒) ด้านกรุณา มีการแปลผลออกมาอยู่ในระดับมาก ซึ่งหมายถึงบุคลากรของเทศบาลส่วนใหญ่ปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจ ปฏิบัติงานอย่างเต็มกำลังความสามารถหวังให้ท้องถิ่นที่ตนเองปฏิบัติงานอยู่มีความเจริญรุ่งเรือง ให้คิดอยู่เสมอว่าผู้มาติดต่อกับงาน เขาประสบกับความทุกข์จึงมาขอความช่วยเหลือ ควรพิจารณาหาทางแนะนำให้เขาเข้าใจ ให้คลายทุกข์ได้พอสมควร พร้อมทั้งให้กำลังใจแก่ผู้มาติดต่อกับงานด้วยความจริงใจ ฝึกให้บุคลากรของเทศบาลมีความเอื้ออาทร เห็นใจซึ่งกันและกัน ทั้งการทำงานและการใช้ชีวิตตามปกติ อยู่ในระดับมากซึ่งสัมพันธ์กับด้านคุณภาพ คือการวินิจฉัยสั่งการที่ดีทำให้บุคลากรเทศบาลปฏิบัติงานอย่างถูกต้องและเหมาะสม เป็นประโยชน์ต่อประชาชน ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

๓) ด้านมุทิตา มีการแปลผลออกมาอยู่ในระดับมาก ซึ่งหมายถึงบุคลากรของเทศบาลส่วนใหญ่เข้าไปมีส่วนร่วมช่วยเหลือ ร่วมยินดีในความสำเร็จของชุมชน ของบุคลากรในชุมชน มีการแสดงความยินดีแก่ทุกคนด้วยความจริงใจเมื่อมีผู้ร่วมงานได้รับการเลื่อนขั้นหรือได้รับรางวัลด้านความสำเร็จ ฝึกให้บุคลากรของเทศบาลรู้จักแสดงออกซึ่งความมีน้ำใจ ความยินดีในความสำเร็จหรือความดีของผู้อื่น ไม่มีความอิจฉาริษยาต่อกันเมื่อเห็นเพื่อนร่วมงานได้รับการแต่งตั้งให้มีตำแหน่งที่สูงขึ้นก็จะร่วมแสดงความยินดีและดีใจด้วย มิมีมิตรไมตรีต่อกัน อยู่ในระดับมาก ซึ่งสัมพันธ์กับด้านเวลา ความทันสมัยเทคโนโลยีใหม่ๆ ช่วยในการปฏิบัติงานที่รวดเร็วขึ้นเป็นการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ซึ่งการพัฒนาบุคลากรให้ดีขึ้นนั้นต้องอาศัยความเป็นมิตรที่ดีต่อกันมีความหวังดีส่งเสริมซึ่งกันและกันจากใจจริงๆไม่มีความริษยาซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

๔) ด้านอุเบกขา มีการแปลผลออกมาอยู่ในระดับมาก ซึ่งหมายถึงบุคลากรของเทศบาลส่วนใหญ่ปฏิบัติงานด้วยความเป็นธรรม ไม่เลือกเพศ อายุ ฐานะหรือศาสนา มีความวางเฉย เป็นกลาง ไม่เลือกปฏิบัติเฉพาะบุคคลทุกคน ฝึกให้บุคลากรเทศบาลมีความซื่อสัตย์ มีความยุติธรรมปฏิบัติงานด้วยความเที่ยงธรรมกับทุกคนไม่เห็นแก่ความสนิทสนมส่วนตัวการสร้างความรัก ความสามัคคีในองค์กร สร้างความหนึ่งเดียวไม่แตกแยกเมื่อมีความเห็นต่างก็จะสร้างความเข้าใจให้เกิดการปองดอง ความเป็นกลางในการบริการทำงานเพื่อประชาชน อยู่ในระดับมาก ซึ่งสัมพันธ์กับด้านต้นทุน เพราะโครงสร้างที่ดีของเทศบาลทำให้บุคลากรปฏิบัติงานด้วยวิธีการที่ไม่สลับซับซ้อน ด้านต้นทุนสามารถ

ควบคุมได้ด้วยงานการคลังจึงต้องอาศัยความเป็นกลางความซื่อสัตย์ยุติธรรมในการปฏิบัติงานมีความเป็นกลางในการบริการทำงานเพื่อประชาชน ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

๑) ด้านต้นทุน มีการแปลผลออกมาอยู่ในระดับมาก ซึ่งหมายถึงการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลมีโครงสร้างที่ดีทำให้บุคลากรปฏิบัติงานด้วยวิธีการที่ไม่สลับซับซ้อน มีต้นทุนที่สามารถควบคุมได้ด้วยงานการคลัง มีการบริหารงานบุคคลที่ดีช่วยลดกำลังพลในการปฏิบัติงาน มีการวางแผนปฏิบัติงานที่ดีทำให้บุคลากรเทศบาลปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงหลักความประหยัดและการจัดทำรายรับรายจ่ายเทศบาล จัดทำโดยการคำนึงถึงหลักความคุ้มค่า

๒) ด้านคุณภาพ มีการแปลผลออกมาอยู่ในระดับมาก ซึ่งหมายถึงการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลมีการวินิจฉัยสั่งการที่ดีทำให้บุคลากรเทศบาลปฏิบัติงานอย่างถูกต้องและเหมาะสมเป็นประโยชน์ต่อประชาชนในท้องถิ่นของตน จากการจัดสายงานและการวางแผนงานที่ดีส่งผลต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาล ถูกต้องเรียบร้อยและได้รับความพึงพอใจจากประชาชน การรายงานผล การประเมินผลงานทำให้บุคลากรเทศบาลปฏิบัติงานอย่างมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับ การประสานงานที่ดีทำให้บุคลากรเทศบาลปฏิบัติงานเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์และตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นและ การวางแผนงานที่ตรงต่อความต้องการทำให้การปฏิบัติงานของบุคลากรได้รับความพึงพอใจจากประชาชน

๓) ด้านปริมาณ มีการแปลผลออกมาอยู่ในระดับมาก ซึ่งหมายถึงบุคลากรของเทศบาลมีการมีวางแผนปฏิบัติงานที่ดี ทำให้บุคลากรเทศบาลสามารถปฏิบัติงานได้ครบถ้วนตามที่ได้รับมอบหมาย มีโครงสร้างที่ดีของเทศบาลส่งผลต่อการปฏิบัติงานที่ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ทั้งภารกิจประจำและงานที่ได้รับมอบหมาย มีการประเมินผลงานส่งผลต่อการปฏิบัติงานเพื่อได้ปริมาณตามที่กำหนดและการประสานงานที่ดีช่วยให้บุคลากรเทศบาลสามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องและครบถ้วนแม้ปริมาณงานจะเพิ่มขึ้น

๔) ด้านเวลา มีการแปลผลออกมาอยู่ในระดับมาก ซึ่งหมายถึงบุคลากรของเทศบาลใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาช่วยให้การปฏิบัติงานที่รวดเร็วขึ้น การพัฒนาตนเองอยู่เสมอทำให้การปฏิบัติงานรวดเร็วขึ้น การวางแผนที่ดีช่วยลดขั้นตอนในการทำงาน ระบบที่ดีช่วยประหยัดเวลาในการปฏิบัติงาน ความมีอิสระในการบริหารเกี่ยวข้องกับความเร็วในการปฏิบัติงาน

การบูรณาการหลักพรหมวิหาร ๔ เป็นการผสมผสานด้วย เมตตา (ความปรารถนาให้ผู้อื่นเป็นสุข), กรุณา (ความปรารถนาผู้อื่นให้พ้นทุกข์), มุทิตา (ความพลอยยินดี เมื่อผู้อื่นได้ดี), และ อุเบกขา (ความรู้จักวางเฉย เป็นกลาง) การบูรณาการหลักพรหมวิหารธรรม คือความภูมิใจในบทบาทหน้าที่ของผู้บริหาร รู้สึกเป็นส่วนหนึ่งขององค์กรและท้องถิ่น ทำตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีความกระตือรือร้น, รับผิดชอบต่อสังคม มีความพอใจสร้างสรรค์นโยบายเพื่อท้องถิ่น มุ่งมั่นพัฒนาท้องถิ่น วินิจฉัยสั่งการด้วยเหตุผล พิจารณาผลงาน ค่าตอบแทนรวมถึงสรรหาบุคคลด้วยหลักคุณธรรม มีมโนสุจริตต่อหน้าที่

การปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาล งานวิจัยนี้ ศึกษาองค์ประกอบ ๔ ด้าน คือ ต้นทุน คุณภาพ ปริมาณและเวลา พบว่าปัจจัยในการบริหารต่างๆ มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานอาทิ การวางแผนที่ดี โครงสร้างองค์การ การประสานงาน และการบริหารงานบุคคลล้วนส่งผลต่อ

ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาล เกิดจากการจัดทำรายรับ รายจ่ายด้วยความละเอียดรอบคอบ การจัดโครงสร้างที่สอดคล้องกับภารกิจ การใช้คนให้ถูกกับงาน การตัดสินใจบนหลักเหตุและผล ประเมินผลด้วยความยุติธรรม ความสำเร็จลุล่วงของโครงการต่างๆ ตามแผนงาน ความสามารถในการบรรเทาความทุกข์ร้อนของประชาชนท้องถิ่นตามนโยบายและแผนปฏิบัติงาน การพัฒนาตนเองอยู่เสมอ นำนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงาน

ความสัมพันธ์ระหว่างหลักพรหมวิหาร ๔ กับการปฏิบัติงาน เป็นที่ทราบกันว่าหลังจากมีพระราชบัญญัติเทศบาล ปี ๒๕๔๓ เทศบาลได้นำรูปแบบรัฐสภามาใช้ในการปกครองท้องถิ่น ซึ่งมีโครงสร้างหน้าที่แบบเดียวกับบริหารปกครองประเทศ และเป็นที่ทราบกันดีว่าในการบริหารและปฏิบัติงานนั้นการระบอกระทั้งกันระหว่างข้าราชการทั้งสองฝ่ายย่อมเกิดขึ้นอยู่เป็นธรรมดา ส่วนหนึ่งมาจากความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารและการปฏิบัติงานดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้นการนำหลักพรหมวิหาร ๔ มาบูรณาการและประยุกต์ใช้ในการบริหารและปฏิบัติงานขององค์กรเทศบาลนั้นไม่เพียงแต่จะเป็นการทำให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานเท่านั้น หลักพรหมวิหาร ๔ ยังช่วยให้บุคลากรในองค์กรเกิดความรักความสามัคคีและลดการระบอกระทั้งความขัดแย้งอันจะเกิดจากการบริหารและการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์กรด้วยกันก็ดีหรือกับบุคคลภายนอกองค์กรก็ดีเพราะหลักพรหมวิหาร ๔ เป็นหลักธรรมของการมีมนุษย์สัมพันธ์ เป็นหลักธรรมแห่งความสันติสุขการพัฒนาคนต้องพัฒนาทั้งภายในและภายนอกควบคู่ไปพร้อมๆกัน หลักพรหมวิหาร ๔ จึงเป็นหลักธรรมที่เหมาะสมอย่างยิ่งในการพัฒนาบุคลากรให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในองค์กร ทำให้ผู้นำไปปฏิบัติมีความเกื้อกูลต่อผู้อื่น เสียสละ อดทน อดกลั้น เป็นหลักธรรมที่เกื้อกูลต่อการปฏิบัติงานอย่างแท้จริง กล่าวคือ ผู้บริหารที่มีความสนใจเอาใจใส่ต่อความเป็นอยู่ของผู้ปฏิบัติงานว่ามีความเป็นอยู่ดีหรือไม่ สวัสดิการค่าตอบแทนที่ได้รับเหมาะสมเพียงใด ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้เหมาะสมกับงานที่ได้รับมอบหมายหรือไม่ มีการอบรมพัฒนาความสามารถของบุคลากรเพื่อความเหมาะสมและเชี่ยวชาญในหน้าที่การงานหรือไม่ เป็นต้น ผู้บริหารที่มีหลักพรหมวิหารธรรมจึงให้ความสนใจและใส่ใจกับกับผู้ปฏิบัติงานดังพ่อแม่ดูแลลูก ซึ่งการสนใจเอาใจใส่นี้เป็นเหตุให้เกิดความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องต่อผู้ปฏิบัติงานและจะช่วยลดความระบอกระทั้งที่เกิดขึ้นภายในองค์กร ผู้ปฏิบัติงานเองก็เช่นกันถ้ามีหลักพรหมวิหาร ๔ ในการปฏิบัติงานก็จะปฏิบัติงานด้วยความเข้าใจเห็นใจและหวังดีกับผู้อื่นและเป็นที่แน่นอนว่าเมื่อทุกฝ่ายมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันย่อมส่งผลถึงประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและประสิทธิผลโดยรวมขององค์กรส่งผลให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชนและประเทศชาติ ดังนั้นการที่จะให้ผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดี บุคลากรอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขสามัคคี ในการทำงานเจ้าหน้าที่จะต้องมีการนำหลักธรรมในทางพุทธศาสนามาใช้ในการครองตนด้วยคือหลักธรรมพรหมวิหาร ๔ ซึ่งเป็นหลักธรรมแห่งความสัมพันธ์อย่างแท้จริงเป็นหลักธรรมที่ควรมีประจำใจเป็นหลักธรรมแห่งความสันติสุขของโลก

ความสัมพันธ์ระหว่างการบูรณาการหลักพรหมวิหาร ๔ กับการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาล

คือความสัมพันธ์ของบุคลากรเทศบาลทุกฝ่ายทั้งข้าราชการการเมือง ข้าราชการประจำ และพนักงานเทศบาลผู้ปฏิบัติงานที่ต้องบูรณาการการปฏิบัติงานตามหลักพุทธธรรมพรหมวิหาร ๔ ซึ่งประกอบด้วย เมตตา กรุณา มุทิตาและอุเบกขากับการปฏิบัติงาน ๔ ด้าน ประกอบด้วย ต้นทุน คุณภาพ ปริมาณและเวลา ซึ่งส่งผลต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลสากเหล็ก อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร ผลการวิจัยพบว่ามีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมาก มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ ๐.๘๔๖

การบูรณาการหลักพรหมวิหาร ๔ เพื่อการปฏิบัติงานนั้นจะส่งผลดีต่อระบบการบริหารงานและส่งผลดีต่อบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน อีกทั้งหลักพรหมวิหาร ๔ ยังมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับสูงมาก การบริหารและการปฏิบัติงานตามหลักพรหมวิหาร ๔ ย่อมส่งผลดีทั้งกับองค์กรและผู้ที่ปฏิบัติงาน เป็นผลดีทั้งกับระบบและบุคคล โดยหลักพรหมวิหาร ๔ และการปฏิบัติงานนั้นเป็นไปในทิศทางเดียวกันและสนับสนุนซึ่งกันและกัน การพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างหลักพรหมวิหารธรรมกับการปฏิบัติงานเป็นแนวทางหนึ่งที่เหมาะสมกับพื้นฐานของสังคมและประชาชน การพัฒนาประสิทธิภาพของบุคลากรในการปฏิบัติงานและการพัฒนาบุคลากรของแผ่นดินให้มีความรู้ความสามารถนั้นจะต้องพัฒนาด้านความรู้ความสามารถไปพร้อมกับด้านคุณธรรมจึงจะเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืนสืบต่อไป